

Circulaire

Openbaar

Brussel, 5 december 2023

Kenmerk: NBB_2023_11

uw correspondent:
Nicolas Strypstein
tel. +32 2 221 44 74
nicolas.strypstein@nbb.be

Circulaire betreffende de procedure die kredietinstellingen naar buitenlands recht moeten volgen om een vertegenwoordigingskantoor te openen in België en de informatie die doorlopend aan de NBB moet worden bezorgd

Toepassingsveld

- *Kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna “EER-lidstaat”);*
- *Kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte (hierna “derde land”);*
Deze twee soorten instellingen worden hierna “kredietinstellingen naar buitenlands recht” genoemd;
en
- *Vertegenwoordigingskantoren die de Nationale Bank van België al heeft ingeschreven op haar lijst van vertegenwoordigingskantoren.*

Samenvatting/Doelstelling

Deze circulaire beschrijft de procedure die moet worden gevolgd als een kredietinstelling naar buitenlands recht een vertegenwoordigingskantoor wil openen in België en legt uit welke informatie de vertegenwoordigingskantoren doorlopend aan de Nationale Bank van België moeten bezorgen. De activiteiten van een vertegenwoordigingskantoor moeten beperkt zijn tot het promoten van de werkzaamheden van de kredietinstelling die het vertegenwoordigt en tot het verzamelen en verspreiden van informatie. Het mag in geen geval optreden bij de afsluiting of gewone afwikkeling van financiële transacties of financiële diensten.

Juridische basis

De artikelen 341 tot en met 343 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen (hierna de “bankwet”).

Structuur

1. *Beperkingen op de activiteiten van een vertegenwoordigingskantoor*
2. *Inschrijving bij de Bank*
3. *Doorlopend toezicht van de Bank*
4. *Diverse bepalingen*
5. *Intrekking*

Geachte mevrouw
Geachte heer

De artikelen 341 tot en met 343 van de bankwet regelen de werking van vertegenwoordigingskantoren in België van kredietinstellingen naar buitenlands recht. Ze bepalen dat kredietinstellingen naar buitenlands recht die van plan zijn een vertegenwoordigingskantoor op te richten in België, zich eerst moeten inschrijven bij de Nationale Bank van België (hierna de "Bank").

Het doel van deze circulaire is de procedure te beschrijven die moet worden gevolgd door een kredietinstelling naar buitenlands recht die - zonder een bijkantoor in België te hebben - een vertegenwoordigingskantoor in België wenst te openen en de informatie te specificeren die doorlopend aan de Bank moet worden bezorgd.

1. Beperkingen op de activiteiten van een vertegenwoordigingskantoor

Een vertegenwoordigingskantoor is een entiteit met beperkte activiteiten die geen afzonderlijke rechtspersoonlijkheid heeft ten opzichte van de kredietinstelling naar buitenlands recht die het vertegenwoordigt.

Overeenkomstig de artikelen 341 en 342 van de bankwet mag een vertegenwoordigingskantoor alleen de werkzaamheden van de kredietinstelling naar buitenlands recht promoten en informatie vergaren en verspreiden. Het mag geen bankactiviteiten uitoefenen en met name niet optreden, om welke reden ook¹, bij de afsluiting of afwikkeling van financiële transacties of financiële diensten, behalve wanneer die deel uitmaken van het administratieve beleid van het kantoor.

Vertegenwoordigingskantoren moeten hun activiteiten derhalve beperken tot het zorgen voor een gewone aanwezigheid om de instelling kenbaar te maken, informatie te verstrekken en contacten te leggen, zonder enige financiële bedrijvigheid aan de dag te leggen. Kantoren die deze beperkingen niet naleven, worden beschouwd als bijkantoren in de zin van artikel 3, 64° van de bankwet en vallen onder artikel 312 of 333 van de bankwet, die betrekking hebben op het openen van een bijkantoor in België.

1.1. Promotie van de werkzaamheden – Contacten met cliënten

Een vertegenwoordigingskantoor in België mag (fysieke of virtuele) contacten leggen met een welbepaald lokaal doelpubliek van de instelling naar buitenlands recht, op voorwaarde dat het geen bankwerkzaamheden verricht.

Krachtens de bankwet is het promoten van transacties die zijn voorbehouden aan kredietinstellingen alleen toegestaan wanneer de vertegenwoordigde kredietinstelling potentiële of bestaande cliënten (van de moederonderneming naar buitenlands recht) wil informeren over de aard van de diensten die zij verricht. Zo kan bijvoorbeeld aan personen uit het land van herkomst van de vertegenwoordigde kredietinstelling informatie worden verstrekt over de kredieten - met name hypothecaire kredieten - die de instelling kan verlenen in haar land van herkomst of in enig ander land waar zij als kredietinstelling bedrijvig mag zijn.

Een ander voorbeeld is dat aan ondernemingen die actief zijn in België en die handel drijven met het land van herkomst van de vertegenwoordigde kredietinstelling, informatie wordt verstrekt over de kredietmogelijkheden of de financiële diensten die de instelling in dat land aanbiedt. Een kredietverrichting, depositoverrichting of opening van een rekening die aldus wordt gepromoot, mag juridisch enkel worden uitgevoerd door de hoofdzetel of enige andere operationele zetel van de kredietinstelling in haar land van herkomst of in enig ander land waar zij als kredietinstelling bedrijvig mag zijn.

¹ Het mag met name geen terugbetaalbare middelen van het publiek in ontvangst nemen, geen beroep doen op het publiek om dergelijke middelen in te zamelen, geen beursorders ontvangen, niet handelen in overheidspapier of deviezen en geen diensten inzake vermogensbeheer of beleggingsadvies verlenen.

De promotie voor de kredietinstelling naar buitenlands recht maakt het mogelijk om de algemene informatie te verschaffen die nodig is om een rekening te openen bij de moederkredietinstelling in haar land van herkomst. Concreet moet deze promotie beperkt blijven tot het verstrekken van algemene informatie (aard en voorwaarden van de diensten die door de kredietinstelling in haar land van herkomst worden aangeboden, wijze waarop cliënten contact kunnen opnemen met de instelling, bv. internetlink, vermelding van de documenten die naar de moederkredietinstelling moeten worden gezonden), en mogen geen documenten worden verschaft voor het openen van een rekening in het land van herkomst.

Het kantoor mag zich dus niet met geldverrichtingen bezighouden, geen financiële diensten verstrekken of contracten opstellen en geen bankrekeningen openen of beheren voor cliënten, zelfs als het gaat om buitenlandse rekeningen.

1.2. Verzamelen en verspreiden van informatie

Het vertegenwoordigingskantoor heeft tot doel contacten te leggen en informatie te verzamelen en te verspreiden:

- Met “contacten” worden voornamelijk de relaties bedoeld met de kredietinstellingen die als correspondenten optreden, de Belgische autoriteiten en de Europese autoriteiten;
- Het verzamelen en verspreiden van informatie slaat op de algemene informatie die zowel in België als in het land van herkomst moet worden verstrekt, met name aan kredietinstellingen, ondernemingen en de cliënten van de kredietinstelling.

Bij het vertegenwoordigingskantoor mogen (handgeschreven of elektronische) handtekeningen worden neergelegd om te worden geauthenticeerd, maar het kantoor mag cliënten niet helpen bij het invullen van documenten voor het openen van een rekening. Om ervoor te zorgen dat de activiteiten van het vertegenwoordigingskantoor binnen de grenzen van het wettelijk kader blijven, mogen de medewerkers van het kantoor dus geen machtiging of bevoegdheid krijgen om financiële transacties uit te voeren of financiële diensten te verlenen, noch de bevoegdheid om de kredietinstelling met hun handtekening te verbinden voor dergelijke transacties of diensten. De zaakvoerder van een vertegenwoordigingskantoor mag derhalve alleen documenten ondertekenen die betrekking hebben op het administratieve beleid van het kantoor.

Als een vertegenwoordigingskantoor een website opent, mag deze een link bevatten naar de homepage van de website van de kredietinstelling die het vertegenwoordigt, maar geen link naar een of meer specifieke documenten op de website van de kredietinstelling waarmee een zakelijke relatie tot stand kan worden gebracht. Het verstrekken van een dergelijke specifieke link kan immers worden beschouwd als deelneming aan het verlenen van een financiële dienst.

1.3. Vertegenwoordigingskantoren en vrijheid van dienstverlening

De werkzaamheden die kredietinstellingen die in België actief zijn vanuit een andere EER-lidstaat mogen uitoefenen in het kader van de vrijheid van dienstverlening, mogen niet worden uitgevoerd via een vertegenwoordigingskantoor. Indien dat toch gebeurt, dient dit kantoor te opteren voor het statuut van bijkantoor.

2. Inschrijving bij de Bank

Kredietinstellingen naar buitenlands recht die een vertegenwoordigingskantoor wensen te openen, moeten zich krachtens artikel 341 van de bankwet vooraf inschrijven bij de Bank.

Om te worden ingeschreven moet de instelling aan een bepaalde voorwaarde voldoen en een informatiedossier indienen bij de Bank.

2.1. Voorwaarde

Artikel 341 van de bankwet behoudt het recht om een vertegenwoordigingskantoor op te richten voor aan kredietinstellingen naar buitenlands recht die geen bijkantoor in België hebben gevestigd. Er kan geen vertegenwoordigingskantoor worden opgericht als de kredietinstelling ook aanwezig is via een bijkantoor. Dit is om verwarring te vermijden, zowel voor het publiek als voor de vertegenwoordigers van deze entiteiten.

2.2. Informatiedossier

Vooraleer een kredietinstelling naar buitenlands recht in België een vertegenwoordigingskantoor vestigt, verstrekt zij aan de Bank een informatiedossier dat de volgende gegevens bevat:

1. Informatie over de betrokken kredietinstelling naar buitenlands recht:
 - naam van de kredietinstelling in het land waar zij haar hoofdzetel heeft, en handelsnaam waaronder zij werkzaam is in het land of de landen waar zij haar activiteiten uitoefent;
 - adres van haar hoofdzetel;
 - rechtsvorm in haar land van herkomst;
 - land of landen waar ze de meeste van haar activiteiten uitoefent;
 - beschrijving van haar voornaamste activiteiten;
 - financiële staten over de laatste drie boekjaren;
 - brief van de autoriteit die toezicht houdt op de kredietinstelling waarin deze autoriteit haar toestemming verleent voor de opening van het kantoor of aangeeft dat voor de opening van een kantoor geen toestemming is vereist krachtens de nationale wetgeving.
2. Informatie over het vertegenwoordigingskantoor:
 - redenen voor de opening van een kantoor in België en beoogde doelstellingen;
 - naam die het kantoor wil gebruiken;
 - raming van de werkingskosten voor het eerste jaar;
 - identiteit van de personen die bevoegd zullen zijn om de kredietinstelling in België te vertegenwoordigen, alsook het curriculum vitae en uittreksel uit het strafregister van de belangrijkste zaakvoerder van het kantoor;
 - indien het vertegenwoordigingskantoor voornemens is om contacten te leggen met een welbepaald doelpubliek om het afsluiten van transacties met de kredietinstelling die door het kantoor wordt vertegenwoordigd mogelijk te maken: een nauwkeurige beschrijving van de aard van deze contacten en van de wijze waarop de contacten zullen worden gelegd, van de middelen die daartoe zullen worden gebruikt en van het doelpubliek.
3. Formele verbintenissen:
 - de verbintenis om (i) de wettelijke beperkingen op de activiteiten van vertegenwoordigingskantoren na te leven, die het verbod inhouden om financiële transacties uit te voeren of financiële diensten te verstrekken, met name het verbod om inkomsten van buitenlandse ingezetenen over te boeken naar hun land van herkomst en het verbod om de toegang te vergemakkelijken tot documenten waarmee een zakelijke relatie tot stand kan worden gebracht, (ii) de verplichting te vervullen om de term "vertegenwoordigingskantoor" toe te voegen aan de naam van de kredietinstelling, en (iii) te voldoen aan de verwachtingen met betrekking tot het uiterlijk van de kantoren (zie punt 4.2. hieronder);
 - de verbintenis om alle informatie, correspondentie en stukken over de activiteiten van het kantoor ter beschikking te houden van de Bank en haar die, zodra ze daarom verzoekt, te bezorgen;
 - de verbintenis om bij de Bank éénmaal per jaar een verslag in te dienen over de activiteiten van het kantoor; de minimuminhoud van dat verslag komt aan bod in punt 3 hieronder.

Na ontvangst van een volledig dossier raadpleegt de Bank de autoriteit die toezicht houdt op de kredietinstellingen in het land van herkomst (EER-lidstaat of derde land) om zich ervan te vergewissen dat zij geen bezwaar heeft tegen de opening van het kantoor.

Zodra de Bank het positieve advies van die autoriteit heeft ontvangen, voegt zij het kantoor toe aan de lijst van vertegenwoordigingskantoren die op haar website is gepubliceerd en stelt zij de kredietinstelling van deze beslissing in kennis.

3. Doorlopend toezicht van de Bank

Om de Bank in staat te stellen de lijst van vertegenwoordigingskantoren actueel te houden, dienen deze laatste de Bank in kennis te stellen van eventuele wijzigingen in hun voornaamste kenmerken en in die van de instelling die zij vertegenwoordigen, en, in voorkomend geval, van hun sluiting.

Daarnaast moeten de vertegenwoordigingskantoren aan de Bank een jaarlijks activiteitenverslag bezorgen vóór het einde van het eerste kwartaal van elk jaar.

Dit verslag bevat ten minste de volgende informatie:

1. personeelsbestand en eventuele ontwikkelingen daarin;
2. gedetailleerde opgave van de werkingskosten van het voorbije jaar;
3. toelichting over de activiteiten van het kantoor en in het bijzonder over de ontwikkelingen daarin:
 - contacten met de kredietinstellingen die als correspondenten optreden;
 - aard van de verzamelde en verspreide informatie en doelpubliek van deze informatie;
 - contacten met de Europese autoriteiten;
 - beschrijving van de activiteiten voor de promotie van zakelijke relaties: soorten interventies en gebruikte middelen, doelpubliek, enz.;
4. toelichting over een mogelijke heroriëntering van de activiteiten;
5. jaarrekening van de kredietinstelling over het laatste boekjaar, opgesteld overeenkomstig de wetgeving van het land van herkomst.

Daarnaast moeten alle nieuwe zaakvoerders hun curriculum vitae en een uittreksel uit het strafregister verstrekken.

Tot slot zij ook opgemerkt dat de Bank overeenkomstig artikel 343 van de bankwet uitgebreide onderzoeksbevoegdheden heeft met betrekking tot de vertegenwoordigingskantoren. Zij kan zich alle inlichtingen doen verstrekken, ter plaatse onderzoeken uitvoeren of laten uitvoeren en kennis nemen van de correspondentie en alle stukken - met inbegrip van deze betreffende de werkingskosten - in verband met de activiteiten van de vertegenwoordigingskantoren. Indien de Bank vaststelt dat een vertegenwoordigingskantoor de geldende verplichtingen niet nakomt, kan zij zijn inschrijving herroepen met toepassing van artikel 343 van de bankwet.

4. Diverse bepalingen

4.1. Gebruik van de termen “kredietinstelling” of “bank” of van afleidingen van de term “bank”

Krachtens artikel 5, eerste lid, 3° van de bankwet mogen de vertegenwoordigingskantoren inzonderheid in hun naam gebruikmaken van de termen "kredietinstelling", "bank", "bancair", "spaarbank" of "spaarkas".

Bij het publiek mag echter niet de indruk worden gewekt dat de betrokken kredietinstelling in België is gevestigd via een vertegenwoordigingskantoor om er financiële transacties uit te voeren of financiële diensten te verstrekken of om er relaties aan te knopen om tot dergelijke transacties of diensten te komen.

Aan de naam van de kredietinstelling moet dan ook de term “vertegenwoordigingskantoor” worden toegevoegd of een vertaling daarvan in een voor het publiek begrijpelijke vreemde taal.

4.2. Signalering van de kantoren

Om verwarring bij het publiek te voorkomen, is het ook belangrijk dat de kantoren er niet uitzien als een kredietinstelling en dat geen commerciële uithangborden worden gebruikt. Er moet integendeel gebruik worden gemaakt van signalering (muurplaat of andere) die duidelijk aangeeft dat het om een vertegenwoordigingskantoor gaat.

4.3. Reclame

Eventuele fysieke of virtuele reclame van de betrokken kredietinstelling moet beperkt blijven tot een loutere bekendmaking. In het bijzonder is elk aanbod om relaties aan te knopen met het oog op de uitvoering van financiële transacties of de verstrekking van financiële diensten verboden.

Een kredietinstelling die ressorteert onder het recht van een EER-lidstaat mag echter wel reclame maken als die past in het kader van de vrije dienstverlening en op voorwaarde dat de procedure van artikel 313 van de bankwet wordt nageleefd. Die reclame moet echter wel buiten het vertegenwoordigingskantoor worden gemaakt.

5. Intrekking

Zodra zij op de website van de Bank wordt gepubliceerd vervangt deze circulaire omzendbrief D1/3198 van 9 december 1996 en trekt deze in.

Hoogachtend

Pierre Wunsch
Gouverneur